

Innst. 189 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:20 S (2012–2013)

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Per-Willy Amundsen, Øyvind Korsberg og Hans Frode Kielland Asmyhr om umiddelbar forsterkning av redningshelikopterberedskapen

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Per-Willy Amundsen, Øyvind Korsberg og Hans Frode Kielland Asmyhr fremmet 20. november 2012 følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart igangsette et arbeid med tanke på innleie av private helikoptre for å heve helikopterberedskapen til redningstjenesten.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Dokument 8:20 S (2012–2013) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Per-Willy Amundsen,

Øyvind Korsberg og Hans Frode Kielland Asmyhr om umiddelbar forsterkning av redningshelikopterberedskapen. Komiteen viser videre til justis- og beredskapsministerens brev datert 11. januar 2013 (vedlagt) med departementets uttalelse i anledning av representantforslaget. Komiteen viser, som forslagsstillerne, også til at det er bevilget 300 mill. kroner i 2013 til styrking av redningstjenesten, i hovedsak for å gjennomføre planlagte vedlikeholdstiltak og oppdateringer av Sea King-flåten. I Prop. 146 S (2010–2011) informeres også Stortinget om hvordan det arbeides med tiltak for å sikre videre beredskap og drift av dagens redningshelikoptre. Komiteen konstaterer at dette er fulgt aktivt opp i 2013-budsjettet.

Komiteen er sterkt opptatt av at landet må ha en effektiv og god redningstjeneste, der alle gode krefter – offentlige etater, private selskaper og frivillige organisasjoner – fortsetter sitt gode samvirke for å redde liv i akutte situasjoner. Komiteen mener dette har vært, og er, en velfungerende modell, hvor redningshelikoptrene selvsagt utgjør en svært viktig del.

Komiteen har merket seg at statsråden skriver i sitt brev at behovet for redningshelikoptre blir dekket med de ressurser Hovedredningsentralen til enhver tid har til disposisjon, først og fremst Sea King-helikoptrene, i tillegg til alternative helikopterressurser, sivile som militære. Komiteen konstaterer at andre helikopterressurser enn Sea King-helikoptrene således er å anse som en del av vår samlede helikopterberedskap. Likevel er det selvsagt svært viktig at den offentlige primærressursen er velfungerende og i god stand, i påvente av nye moderne redningshelikoptre, hvor prosessen dessverre er blitt forsinket.

Komiteen konstaterer at anbudsfristen for kjøp av nye redningshelikoptre til Fastlands-Norge nå er

gått ut, 18. desember 2012, og har merket seg at statsråden slår fast at det planlegges kontraktsinngåelse i 2013.

Forslagsstillerne trekker fram den såkalte Kamaro-hendelsen i oktober 2012, og komiteen viser til statsrådets brev der hun beskriver hvilke andre ressurser som ble tatt i bruk da de to stasjonerte redningshelikoptrene stasjonert på Banak ikke kunne fly.

Komiteen tar til etterretning at statsråden opplyser at dagens Sea King-helikoptre uansett er svært godt vedlikeholdt og vil fungere godt i mange år. Hun gjør det samtidig klart at det ikke kan utelukkes at det kan oppstå utfordringer når Sea King-helikoptre er tatt ut av beredskap, og uforutsette hendelser kan sette ytterligere helikoptre ut av drift for en kortere eller lengre periode. Komiteen mener derfor, som statsråden, at det er viktig at situasjonen følges nøye og at departementet utreder muligheter for ytterligere forsterkning av helikopterberedskapen. Komiteen er også tilfreds med at innleie av private helikoptre vil være en av de mulighetene som vurderes, og mener slik sett at forslagsstillernes intensjoner er ivaretatt på en årvåken og aktiv måte fra Justis- og beredskapsdepartementets side.

Komiteen er fornøyd med den innsatsen Sea King-helikoptrene utfører, men vil samtidig understreke at nye helikoptre vil gi et vesentlig bedre utgangspunkt for tjenesten. Komiteen vil også uttrykke stor takk til alle dem som til daglig utfører dette krevende arbeidet, både gjennom det offentlige og i kommersiell regi. Uten denne innsatsen kunne resultatene ha blitt verre.

Komiteen viser videre til de økte vedlikeholdskostnadene og utfordringen ved å fremskaffe deler til vedlikehold. Også her mener komiteen at de som utfører oppgavene, fortjener honnør. Komiteen mener at de menneskelige kvalitetene redningshelikoptertjenesten besitter er blant de beste i verden. Sea-King-helikoptrene har vært og er gjenstand for systematisk vedlikehold av meget høy kvalitet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er svært skuffet over den manglende fremdriften i denne saken. Stortinget behandlet de grunnleggende prinsippene i den nasjonale redningshelikoptertjenesten den 16. mai 2002. Det er mer enn 10 år siden, og disse medlemmer

hadde forventet en mer offensiv holdning i en så viktig sak.

Det er et paradoks, slik disse medlemmer ser det, at regjeringen ikke i større grad har bidratt til å fremskaffe nye redningshelikoptre raskere enn det som nå er planen. Det fremstår samtidig som et paradoks at offshore-installasjonene på norsk sokkel har en vesentlig bedre områdeberedskap enn det staten har. Noen av de AWSAR-helikoptrene som benyttes til kommersiell aktivitet er å anse som noe av det aller mest avanserte som finnes, noe som setter statens innsats på området i et merkelig lys, etter disse medlemmers skjønn.

Disse medlemmer er oppriktig bekymret for at det må skje en stor ulykke med mange tapte liv før alvorret innses. I Kamaro-episoden kunne nettopp dette ha skjedd, og statens redningshelikoptre kunne ikke utføre oppdraget. Heldigvis for dem om bord på Kamaro fantes det helikopterbidrag fra en kommersiell aktør som reddet dem som var om bord. Hadde ikke denne ressursen vært tilgjengelig, kunne resultatet ha blitt skikkelig ille. Disse medlemmer vil derfor atter en gang påpeke viktigheten av et nært og godt samarbeid mellom statens ressurser og de som opererer på kommersiell basis. Disse medlemmer har en oppfatning av at det finnes et forbedringspotensial her. Disse medlemmer mener videre at også de kommersielle aktørene må berømmes når de bidrar. Dette vil, slik disse medlemmer ser det, bidra til en mer positiv holdning uavhengig av hvem man representerer.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag på nytt:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart igangsette et arbeid med tanke på innleie av private helikoptre for å heve helikopterberedskapen til redningstjenesten.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen umiddelbart igangsette et arbeid med tanke på innleie av private helikoptre for å heve helikopterberedskapen til redningstjenesten.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:20 S (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Per-Willy Amundsen, Øyvind Korsberg og Hans Frode Kielland Asmyhr om umiddelbar forsterkning av redningshelikopterberedskapen – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 12. februar 2013

Per Sandberg

leder

Tore Hagebakken

ordfører

Vedlegg**Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet v/statsråden til justiskomiteen,
datert 11. januar 2013****Representantforslag 8:20 (2012-2013) om umiddelbar forsterkning av redningshelikoptertjenesten**

Det vises til justiskomiteens brev av 18. desember 2012 med anmodning om Justis- og beredskapsdepartementets uttalelse i anledning ovennevnte forslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Per-Willy Amundsen, Øyvind Korsberg og Hans Frode Kielland Asmyhr.

Den norske redningstjenestemodellen er basert på at alle ressurser i Norge - statlige, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige - som er egnet for akuttinnsats for å redde liv, skal kunne mobiliseres for innsats i redningstjenesten. Den offentlige redningstjenesten er således organisert som et samvirke mellom en rekke offentlige etater, private selskaper og frivillige organisasjoner. Behovet for redningshelikoptertjenester har derfor gjennom alle år blitt dekket med de ressursene Hovedredningssentralen til enhver tid har til disposisjon. Det omfatter både offentlig dedikerte primærressurser som Sea King-helikoptre, i tillegg til sivile helikopterressurser. Dersom Sea King-helikoptrene av ulike årsaker ikke er tilgjengelige, settes slike alternative ressurser inn, sivile som militære. I tillegg er det inngått en begrenset avtale om utførelse av redningshelikoptertjeneste på Rygge-basen for å dekke opp når Sea King-helikopteret på denne basen deltar i kortvarig øvelsesaktivitet. Private aktører og frivillige organisasjoner som deltar i redningsarbeid får dekket sine driftsutgifter etter avtale.

Under den såkalte Kamaro-hendelsen i oktober 2012, hadde både Kystvaktens skip og Lynxhelikopter viktige funksjoner, i tillegg til de private ressursene som bisto i hendelsen. For å dekke opp for Sea King-helikopteret på Banak som var ute av funksjon, ble Forsvarets Bell-helikopter flyttet til Banakbasen for søk/redning og ambulanseflyging over land, og

Sea Kinghelikoptre fra Bodø og Ørland ble flyttet nordover for bistand.

Anbudsfristen for kjøp av nye redningshelikoptre til Fastlands-Norge gikk ut 18. desember, og det planlegges kontraktsinngåelse i 2013. Når nye redningshelikoptre er på plass vil det gi en styrket redningsberedskap, gjennom bl.a. bedre rekkeviddekapasitet, raskere flyhastighet og mer moderne utstyr for søk, redning og luftambulansoppdrag.

I Prop. 146 S (2010-2011) *Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013–2020* informeres Stortinget om hvordan det arbeides med tiltak for å sikre slik videre beredskap og drift av dagens redningshelikoptre. Det er utarbeidet en tiltakspakke for vedlikehold og oppgradering av Sea King-flåten, frem til nye redningshelikoptre er på plass. Tiltaksplanen omfatter blant annet oppbygging av delelagre, materiellavtaler, nødvendige modifiseringer og styrking av teknisk personell. Regjeringen har styrket redningstjenesten med 300 millioner kroner i 2013, blant annet for å sikre gjennomføring av de planlagte vedlikeholdstiltakene.

Dagens Sea King-helikoptre er uansett svært godt vedlikeholdte og de vil fungere godt i mange år. Til tross for en til tider utfordrende driftssituasjon, er tilgjengelighetsgraden og responstiden høy over hele landet. Man kan likevel ikke utelukke at det i tidsrom hvor Sea King er tatt av beredskap kan oppstå situasjoner som kan få konsekvenser for redningsoppdrag fordi alternative ressurser ikke er tilgjengelige eller tilstrekkelige. Det vil også være en risiko for at uforutsette hendelser kan sette ytterligere helikoptre ut av drift i kortere eller lengre perioder. Justis- og beredskapsdepartementet følger derfor situasjonen nøye, og utreder muligheter for ytterligere forsterkning av redningshelikopterberedskapen. Innleie av private helikoptre vil være en av de muligheter som vurderes.